

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

B.A. Semester -4

પેપર:૮ Macro Economics

(Syllabus for Academic Year 2020-21)

એકમ : ૧ જાહેર અર્થવિધાન

- જાહેર અર્થવિધાન - અર્થ, કાર્યક્ષેત્ર, મહત્વ
- જાહેર અને ખાનગી અર્થવિધાન વચ્ચેનો તફાવત
- જાહેર વસ્તુ અને ખાનગી વસ્તુનો અર્થ તથા લક્ષણો
- મહત્તમ સામાજિક કલ્યાણનો સિધ્ધાંત અને તેની મર્યાદાઓ
- સામાજિક કલ્યાણની વસ્તુલક્ષી કસોટીઓ (માત્ર જાણકારી)
- રાજ્યની ભૂમિકા, બજેટનો અર્થ અને પ્રકારો

એકમ : ૨ જાહેર આવક

- જાહેર આવકના વિવિધ સ્ત્રોતો
- કરવેરાનો અર્થ, પ્રકારો (પ્રત્યક્ષ, પરોક્ષ, સપ્રમાણ, પ્રગતિશીલ, હિયમાન)
- કરવેરાના સિધ્ધાંતો, આદર્શ કરવ્યવસ્થાના લક્ષણો
- કરાઘાત, કરસંપાત અને કરવિવર્તન _ કરદાનક્ષમતા અને તેને અસર કરતાં પરિબલો
- કરવેતાની ખ્યાલ
- ભારતીય કરવ્યવસ્થાનો પરિચય, જીએસટીનો પરિચય _ જીએસટીની મુખ્ય જોગવાઈઓ અને સંભવિત અસરો

એકમ : ૩ જાહેર ખર્ચ

- જાહેર ખર્ચનો અર્થ અને ઉદ્દેશો, જાહેર ખર્ચનું વર્ગીકરણ
- જાહેર ખર્ચની વૃદ્ધિના કારણો
- જાહેર ખર્ચના સિધ્ધાંતો: જાહેર ખર્ચમાં થતા વધારા અંગે પ્રો. વેઈઝમેન અને પ્રો. પિકોકનો સિધ્ધાંત
- જાહેર ખર્ચની અસરો
- ભારતમાં જાહેર ખર્ચના વલણો

એકમ : ૪ જાહેર દેવું.

- જાહેર દેવાનો અર્થ, વર્ગીકરણ અને અસરો
- જાહેર દેવાનો સ્ત્રોતો
- જાહેર દેવાનો બોજો, આંતરિક દેવા તથા વિદેશી દેવાનો બોજો, આંતરિક દેવાનો બોજ અને ભવિષ્યની પેઢી પર અસર
- જાહેર દેવાનો ચૂકવણીની પધ્ધતિઓ
- જાહેર દેવાનું મહત્વ
- ભારતનું જાહેર દેવું

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

B.A. Semester -4

PAPER-8 MACRO ECONOMICS

(Syllabus for Academic Year 2020-21)

Unit-1: Public Finance

- Meaning of Public Finance-Scope and importance of Public Finance, Difference between public finance, Difference between public finance and private finance
- Meaning, characteristics and difference between public goods and private goods
- Theory of maximum social welfare and its limitations, objectives test of social welfare
- Role of state, meaning and types of budget

Unit-2: Public Revenue

- Meaning and types of public revenue
- Meaning and types of taxes, merits and demerits and indirect taxes, theories of taxation, characteristics of good tax system, concept of impact of tax, incidence of tax. Shifting of tax and taxable capacity and incidence of tax, effects of taxes, concept of laffer curve
- Introduction of Indian tax system, Introduction of GST – details and effects of GST

Unit-3: Public Expenditure

- Meaning of Public Expenditure, Its objectives & classifications, causes of increase public expenditure
- Theories of public expenditure – Peacock and Wisemans theory of public expenditure, effects of public expenditure
- Trends of public expenditure in India

Unit-4: Public Debt

- Meaning of Public, causes, Importance and sources of public debt, payment Methods of Public debt
- Burden of Public debt-burden of internal and external public debt, internal public debt and its effect on future generation
- Comparison between public debt and taxation
- Public debt of India

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY
B.A. Semester -4
PAPER NO. 09 INDIAN ECONOMY
(Syllabus for Academic Year 2020-21)

Unit – 1 New Economic Reforms

- Causes for The New Economic Reforms in India
- New Economic Reforms
- Globalization, liberalization and privatization: meaning effects on Indian Economy

Unit – 2 The Foreign trade of India

- Importance of foreign trade for a developing economy
- Seize, Composition and Direction of India's foreign

Unit – 3 India's Balance of Payments

- Balance of Payments and the new Economic Reforms of last decade
- India's trade policy
- Export – Import Policy
- An Analysis of Foreign Exchange reserves in India

Unit – 4: The Problems of Indian Economy

- The Concept of Poverty – Meaning, Measurement, reasons and Suggestions
- The Concept of Unemployment – Meaning, Measurement, reasons and Suggestions

References:

1. Ruddar dutt & K.P.M.Sundharam – Indian Economy, S. Chand & Company, New Delhi
2. A.N.Agrawal – Indian Economy, New Age International Publication, New Delhi
3. P.P. arya & B.B.Tandol – Economic reforms in India, Deep & Deep Publication PVT LTD, New Delhi
4. Human Development Report (Latest)
5. ભારતના આર્થિક વિકાસની સમસ્યાઓ (પોપ્યુલર પ્રકાશન સુરત)
6. ભારતીય અર્થતંત્ર (ન્યુ પોપ્યુલર પ્રકાશન સુરત)

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

B.A. Semester -4 અર્થશાસ્ત્ર

ભારતીય અર્થતંત્ર પેપર - ૦૯

(Syllabus for Academic Year 2020-21)

એકમ - ૧ નવા આર્થિક સુધારાઓ

૨૫%

ભારતમાં નવા આર્થિક સુધારાનાં કારણો - નવા આર્થિક સુધારાઓ - વૈશ્વિકરણ, ઉદારીકરણ, ખાનગીકરણનો અર્થ અને શ્વારતીય અર્થતંત્ર પર તેની અસર

એકમ - ૨ ભારતનો વિદેશ વ્યાપાર

૨૫%

વિકાસમાન અર્થતંત્ર માટે વિદેશ વ્યાપારનું મહત્વ - ભારતમાં વિદેશ વ્યાપારનું કદ, બંધારણ અને દિશા

એકમ - ૩ ભારતની લેણદેણની તુલા

૨૫%

- છેલ્લા દાયકામાં થયેલ નવા આર્થિક સુધારા અને લેણદેણની તુલા
- ભારતના વ્યાપાર નીતિ
- ભારતમાં વિદેશી હુડિયામણ અનામતોનું વિશ્લેષણ

એકમ - ૪ ભારતીય અર્થતંત્રની સમસ્યાઓ

૨૫%

- ઘરીબાઈની સમસ્યા - ગરીબાઈનો અર્થ, માપન, કારણો અને ઉપાયો - બેરોજકારીની સમસ્યા
- બેરોજગારીનો અર્થ, માપન, કારણ અને ઉપાયો

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

B.A. Semester -4

Paper – X (A) History of Economics Thought

(Syllabus for Academic Year 2020-21)

Unit – 1. Marginality Ideology 25%

Supporters of Marginalistic ideology

Rules of Utility of Gossen – Ideas of Kurnot Marginalist Revaluation
– Utilitarianism of Jevons – Thoughts on Price and distribution
volrus's ideas on Pure economy

Unit – 2. Neo-Classical Economic Thoughts 25%

At fred marshal – as a great co-ordination – biographical info. –
Importance of time factor in the price allocation – Customers
satisfaction and income – main and rudimentary expenditure – idea of
representative generation internal and external frngality – income
from Rent.

Unit – 3. Keinsian Economic Thought 25%

Background of the great depression – chief characteristics of
Keinsian Economics – Important of Keinsian ideology

Unit – 4. Thoughts of Dadabhai navroji, R.C. Datt and M.M.Roy 25%

Mahatma Gandhi's ideas on economics, Gram Swarajya, Swadeshi
Place on Labour and Machine – Principle of Trusteeship – Viability
of Ghandian Thoughts in modern times – Thoughts of Welfare Eco.
Of A K Sen

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

B.A. Semester -4

પેપર - ૧૦(અ) આર્થિક વિચારધારાનો ઈતિહાસ (Syllabus for Academic Year 2020-21)

અભ્યાસક્રમની વિગત

ગુણ ભારાંક

એકમ-૧: સીમાંતવાદી વિચારધારા

૨૫%

સીમાંતવાદી પુરસ્કર્તાઓ - ગોસેનનાં વપરાશનાં નિયમો - કર્નોટનાં દ્વિ ઈજારાનાં વિચારો - સીમાંતવાદી ક્રાંતિ - જેવોન્સના ઉપયોગિતાવાદ _ મૂલ્ય અને વહેંચણી અંગેના વિચારો, વૉલરાસ - વિશુદ્ધ અર્થશાસ્ત્રના ખ્યાલ

એકમ-૨: નવપ્રશિષ્ટ આર્થિકવિચારધામ

૨૫%

આલ્ફ્રેડ માર્શલ - એક મહાન સંયોજક તરીકે - જીવન પરિચય - કિંમત નિર્ધારણમાં સમયનું તત્વ - ગ્રાહકનો અધિક સંતોષમૂલ્ય અને આવક સાપેક્ષતાઓ - મુખ્ય અને પૂરક ખર્ચ - પ્રતિનિધિ પેઢીનો ખ્યાલ - આંતરિક અને બાહ્ય કરકસરો - ભાડા જેવી આવક.

એકમ - ૩: કેઈન્સવાદી આર્થિક વિચારધારા

૨૫%

મહાન આર્થિક મંદીની પૃષ્ઠભૂમિકા - કેઈન્સનાં અર્થશાસ્ત્રની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ - કેઈન્સનાં વિચારોનું મહત્વ.

એકમ-૪: ભારતીય આર્થિક વિચારધારા

૨૫%

દાદાભાઈ નવરોજી, આર.સી.દત્ત અને એમ.એન.રોયનાં વિચારો - માહત્મા ગાંધીજીનાં મુખ્ય આર્થિક વિચારો - ગ્રામ સ્વરાજ્ય _ સ્વદેશી - શ્રમ અને યંત્રોનું સ્થાન _ ટ્રસ્ટીશીપનો સિદ્ધાંત _ વર્તમાનામં ગાંધીજીના વિચારોની પ્રસ્તુતા _ એ.કે સેનનાં કલ્યાણલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર અંગનાં મુખ્ય વિચારો

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

B.A. Semester -4

પેપર નં.-૧૦(બ)

ગુજરાતનું અર્થતંત્ર - ૨

(Syllabus for Academic Year 2020-21)

- યુનિટ - ૧: ગુજરાત નું વસ્તીશાસ્ત્રીય માળખું તથા આર્થિક રૂપરેખા: ૨૫%**
(૧) ગુજરાતનું વસ્તીશાસ્ત્રી માળખું (બંધારણ), વસ્તી વૃદ્ધિ દર, માતા મૃત્યુ દર, જન્મ સમયે આયુષ્યની ધારણા, રાષ્ટ્રીય ગ્રામિણ સ્વાસ્થ્ય મિશન (NRHM), સાક્ષરતા દર, જાતિ પ્રમાણ
(૨) ગુજરાતની આર્થિક રૂપરેખા
- યુનિટ - ૨: ગુજરાતમાં સામાજિક સેવાનો વિકાસ: ૨૫%**
ગુજરાતનો માનવ વિકાસ - ગુજરાતમાં સ્વાસ્થ્ય અને સ્વાસ્થ્ય સેવાઓની રાગવડોનો વિકાસ - કુટુંબ કલ્યાણ કાર્યક્રમોની અસરો - પીવાના પાણીની સુવિધાઓ - વાહન વ્યાવહાર અને સંદેશા વ્યવહારની સુવિધાઓનો વિકાસ.
- યુનિટ - ૩: ગુજરાતમાં ગ્રામિણ વિકાસ અને માનવ શક્તિનું આયોજન: ૨૫%**
ગુજરાતમાં કાર્યકર વસ્તી અને માવન શક્તિનું આયોજન અને સરકારનો ફાળો - શ્રમિકોની કાર્યાન્વિત દર (Work force participation rate), ગ્રામિણ વિકાસ માટે સરકારે અમલમાં મુકેલી યોજનાઓ, સ્વર્ણ જયંતિ ગ્રામ સ્વરોજગાર યોજના (કાર્યક્રમ) તેમજ મહાત્મા ગાંધી રાષ્ટ્રીય ગ્રામિણ રોજગાર ગેરેન્ટી યોજના
- યુનિટ - ૪: ગુજરાતમાં નાણાંકીય સંસ્થાઓ અને અંત:સ્તરીય માળખાઓ વિકાસ: ૨૫%**
(૧) ગુજરાત ઔદ્યોગિક વિકાસ નિગમ (GIDC),
(૨) ગુજરાત ઔદ્યોગિક મૂડીરોકાણ નિગમ (GIIC),
(૩) ગુજરાત રાજ્ય નિકાસ નિગમ (GEC),
ગુજરાત આંતરમાળખાકીય વિકાસ નિગમ (GIDB), ગુજરાતમાં આર્થિક આયોજન, ગુજરાતમાં અંત:સ્તરીય માળખાનો વિકાસ - (૨૦૨૦ ના ગુજરાતના આર્થિક વિકાસની વ્યુહરચના)

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

B.A. Semester -4

PAPER NO.:10 (B)

ECONOMY OF GUJARAT – II

(Syllabus for Academic Year 2020-21)

- Unit 1: Demographic structure and Economic Profit of Gujarat 25%**
Demographic structure of Gujarat – Population growth rate, material mortality rate, expectation of life at birth, National rural health mission (NIHM), literacy rate, sex ratio, economic profile of Gujarat
- Unit 2: Development of social services in Gujarat 25%**
Human development in Gujarat – Development of health services and facilities in the Gujarat – impacts of family welfare programme – drinking water facilities – development of transportation and communication.
- Unit 3: Planning of man power and rural development 25%**
Planning of man power and rural development and in the government's role – work force participation rate (WPR) - Programme for rural development run by the government – Swarna Jayanti Gram Swaraj Yojana – Mahatma Gandhi national rural development guarantee programme.
- Unit 4: Development of financial institution and infrastructure in Gujarat 25%**
Gujarat industrial development corporation (GIDC) – Gujarat industrial investment corporation (GIIC) – Gujarat State Export promotion (GEC) – Gujarat Infrastructure development board (GIDB) – Development of infrastructure in Gujarat – Economic planning – strategy for economic development of Gujarat in 2020.

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY
Second Year B.Com (Semester - IV)
Language through Literature
(Syllabus for Academic Year 2020-21)

Total Credit – 03:03 hours per week

Text- Symphony of prose and Poetry (Orient Blackswan)

Prose

1. On Forgetting
2. The Last Leaf
3. Muhammad Yunus

Poetry

1. The Toys
2. Success is Counted Sweetest
3. The Golden Pitcher

Grammar

1. Tenses

Professional Skills

1. Group Discussion

Writing Skills

1. Report Writing (Newspaper report/official report)

❖ **The teachers and question – setters are instructed to strictly adhere to the paper style and the distribution of marks.**

Distribution of Marks for the University Exams:

1. Short Answer Question (5/7) from poems only (Answer in about 2 to 3 sentences)	10 Marks
2. Long Answer Question (1/2) from prose only	12 Marks
3. (a) Report Writing (Newspaper report/official report) (1/2) (b) Group Discussion (1/2)	10 Marks 10 Marks
4. Fill in the blanks using the correct forms of the verbs in brackets (To be asked from the exercises of the prescribed chapter)(08/10)	08 Marks

---

Total   50 Marks

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

Second Year B.Com (Semester - IV)

ગુજરાતી : પેપર-૮: અર્વાચીન કૃતિ-પદ્યવિભાગ

Core Course 008

(Syllabus for Academic Year 2020-21)

કૃતિ: 'પ્રશિષ્ટ ગુજરાતી કાવ્યઝલક' ખંડ-૨, ગુચ્છ-૨, (અર્વાચીન યુગ), 'ઉશનસૂ' નાં કાવ્યો, સંપા. ચંદ્રકાન્ત શેઠ, અરુણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ.

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓ અર્વાચીન કૃતિ અને સર્જકનો પરિચય પ્રાપ્ત કરી શકે.

એકમ-૧: સર્જક વ્યક્તિત્વને ઘડનારાં પરિબળો

એકમ-૨: સ્વરૂપલક્ષી ચર્યા: સોનેટ, ગીત, ઊર્મિકાવ્ય

એકમ-૩: કૃતિલક્ષી અભ્યાસ

એકમ-૪: અભિવ્યક્તિરીતિ, પૂર્વાપરસંદર્ભ

સંદર્ભગ્રંથ:

- (૧) ઉશનસૂ-સર્જક અને વિવેચક-રમણ સોની.
- (૨) ઉશનસૂની સાહિત્યસૃષ્ટિ _ ડૉ. સી.એચ.ગાંધી 'સુહાસી'.
- (૩) અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ: ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ.
- (૪) સાહિત્યકાર શ્રેણી: ઉશનસૂ- દક્ષ વ્યાસ
- (૫) ઉશનસૂ અધ્યયન ગ્રંથ _ કવિશ્રી ઉશનસૂ, અમૃત મહોત્સવ સન્માન સમિતિ, વલસાડ.
- (૬) ઉશનસૂનાં કાવ્યો - સં. મણિલાલ હ. પટેલ

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

Second Year B.Com (Semester - IV)

ગુજરાતી : પેપર-૯: અર્વાચીન કૃતિ-ગદ્યવિભાગ

(Core Course):009

કૃતિ: 'પોલીટેકનિક'- મહેન્દ્રસિંહ પરમાર, લટૂર પ્રકાશન, ભાવનગર

(Syllabus for Academic Year 2020-21)

એકમ-૧: સર્જક વ્યક્તિત્વને ઘડનારાં પરિબળો સાહિત્યિક પ્રદાન.

એકમ-૧: ટૂંકીવાર્તાનું સ્વરૂપ અને ઘટકતવો

એકમ-૧: વસ્તુસંકલનાં, પાત્ર, પરિવેશ

એકમ-૧: અભિવ્યક્તિરીતિ, પૂર્વાપર સંદર્ભ

સંદર્ભગ્રંથ:

૧. બાર સાહિત્યસ્વરૂપો - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

૨. ૧૯૭૦ પછીની ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તાના ત્રણ દાયકા એક અધ્યયન,

પ્રા. દિલીપ આર. અમીન _ સાર્થ પબ્લિકેશન, આણંદ

૩. ટૂંકીવાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા - સં. જયંત કોઠારી _ ગુર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, અમદાવાદ.

૪. 'શબ્દસૃષ્ટિ', 'તથાપિ' સામયિકોમાંના લેખ

૫. વાર્તાવિશેષ _ રઘુવીર ચૌધરી _ રંગદ્વાર પ્રકાશન, અમદાવાદ.

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

Second Year B.Com (Semester - IV)

ગુજરાતી : (મુખ્ય) પ્રશ્નપેપર-૧૦: મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ-૨

Core Course 010

(Syllabus for Academic Year 2020-21)

એકમ-૧: મુખ્ય સર્જકો

(૧) અખો (૨) શામળ

એકમ-૨: મુખ્ય સર્જકો

(૧) પ્રેમાનંદ (૨) દયારામ

એકમ-૩: સાહિત્યસ્વરૂપોનો અભ્યાસ અને વિકાસરેખા

(૧) આખ્યાન (૨) પદ્યવાર્તા (૩) ગરબી

એકમ-૪: (૧) સ્વામીનારાયણ સંપ્રદાયના કવિઓ

(૨) મધ્યકાલીન ગુજરાતી ગૌણ સ્ત્રીકવિઓ

(૩) ભવાઈ

સંદર્ભગ્રંથ:

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ભાગ-૧,૨

૨. ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા (મધ્યકાલીન)

૩. ગુજરાતી સાહિત્યનું રેખાદર્શન

૪. ગુજરાતી સાહિત્ય: મધ્યકાલીન

૫. ગુજરાતી સાહિત્યની રૂપરેખા

૬. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ

૭. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય

૮. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ

૯. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ

૧૦. અખો એક અધ્યયન

૧૧. પ્રેમાનંદ _ એક અધ્યયન

૧૨. શામળ

૧૩. દયારામ _ એક અધ્યયન

૧૪. ગુજરાતી સાહિત્યના સ્વરૂપો (પદ્યવિભાગ)

૧૫. મધ્યકાળના સાહિત્યપ્રકારો

ગુજરાતી સાહિત્ય પરીષદ

ધીરુભાઈ ઠાકર

કે.કા. શાસ્ત્રી

અનંતરાય રાવળ

વિજયરાય વૈદ્ય

રમેશ ત્રિવેદી

બહેચરભાઈ પટેલ

યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ

પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

ઉમાશંકર જોશી

કે.કા. શાસ્ત્રી

રણજીત પટેલ (અનામી)

સુભાષ દવે

મજુલાલ મજુમુદાર

ચંદ્રકાંત મહેતા

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

Second Year B.Com (Semester - IV)

ihdl

(Syllabus for Academic Year 2020-21)

PAPER – 8

- wSmak a

l ek :- ūnagaj ašY

PAPER – 9

- j Nmè y ka nagy)

l ek :- ūj yxkr pšadY

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY
Second Year B.Com (Semester - IV)
Foundation Course in Gujarati
પ્રત્યાયન કૌશલ-૪
(Syllabus for Academic Year 2020-21)

એકમ-૧: ટૂંકા પ્રશ્નો-સમગ્રલક્ષી

એકમ-૨: વીમા અંગેનો પત્રવ્યવહાર (જીવન વીમો, આગનો વીમો, દરીયાઈ વીમો)

એકમ-૩: પ્રવચન (સામાજિક, રાજકીય, આર્થિક, શૈક્ષણિક)

એકમ-૪: સંક્ષેપ લેખન, સમાનાર્થી શબ્દો, વિરોધી શબ્દો

સંદર્ભગ્રંથ:

(૧) વાણિજ્ય પત્રવ્યવહાર અને ભાષાવિવેક _ પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.

(૨) પ્રત્યાયન કૌશલ - પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.

(૩) 'વાણિજ્ય પત્રવ્યવહાર' , દ.ગુ.પ્રા. પુસ્તક પ્રકાશન સહકારી મંડળી લિ., સુરત.

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

Second Year B.Com (Semester - IV)

Gujarati: Foundation Elective [IDS]

સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો

(Principals of Literary Criticism)

(Syllabus for Academic Year 2020-21)

હેતુ:- વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતોથી પરિચિત થાય.

એકમ : ૧ કથાની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ.
લલિત અને લલિતેતર કથાઓ વચ્ચેનો ભેદ.

એકમ : ૨ ૧) વિવેચન એટલે શું? વિવેચનનું કાર્યક્ષેત્ર.
૨) ઉત્તમ વિવેચનના ગુણ-લક્ષણો

એકમ : ૩ કથા વિવેચન
૧) ટૂંકી વાર્તાના ઘટકતત્વો
૨) નવલકથાના ઘટકતત્વો

એકમ : ૪ રંગદર્શિતાવાદ, સૌષ્ઠવવાદ, વાસ્તવવાદ અને ભાવનાવાદની સાદી સમજ

સંદર્ભગ્રંથ:

૧. ઉપક્રમ - જયંત કોઠારી
૨. ભારતીય કાવ્ય સિદ્ધાંત - જયંત કોઠારી
૩. ટૂંકીવાર્તા કથનરીતિ - શરીફા વીજળીવાળા
૪. નવલકથા - શિરીષ પંચાલ
૫. નવલકથાનું સ્વરૂપ - પ્રવિણ દરજી
૬. વિવિધ સાહિત્યકવાદો - યશવંત ત્રિવેદી
૭. સાહિત્ય વિવેચનનાં સિદ્ધાંતો - મૂળ લેખક - એબર કોમ્બી, અનુ. નગીનદાસ પારેખ
૮. સાહિત્ય વિવેક - મૂળ લેખક - વર્સ ફોલ્ડ - અનુ. નગીનદાસ પારેખ
૯. પ્લેટો - એરિસ્ટોટલની કાવ્ય વિચારણા
૧૦. ટૂંકીવાર્તા - વિજય શાસ્ત્રી

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY
Second Year B.Com (Semester - IV)
संस्कृत (भुज्य तथा गौण)
(Syllabus for Academic Year 2020-21)

प्रश्नपत्र -8-A

Core Comp, & Core Elective
Credit-03

Sem-4
कुल गुण-५०

संस्कृत पद्यसाहित्य अने अर्थावबोध

उद्देश:- संस्कृत ललित साहित्यमां वैदिक स्त्रोत परंपरामांथी सर्जायेल स्त्रोत साहित्यनो परियय आपवो.

अभ्यासक्रमना मुद्दाओ:- संस्कृत स्तोत्र काव्य-उद्गम, विकास, कवि-जुवन, कवन, समय, जगन्नाथनी कविगत विशेषता, दर्पोकितओ, कृतिगत लाक्षणाकता, मूल्यांकन वगेरे.

क क्त:- j gNna4 क कृ गङ्ग। लहरी तथा अर्थावबोध

Unit-1 कविपरियय - जुवन - कवन - समय - स्तोत्र काव्य उद्भव, विकास, कृति.

परियय, मूल्यांकन

Unit-2 गंगालहरी - श्लोक १ थी २६

Unit-3 गंगालहरी - श्लोक २७ थी ५२

Unit-4 अर्थावबोध.

संदर्भग्रंथ सूचि:-

- (१) History of Sanskrit Literature – A.B.Keith
- (२) संस्कृत साहित्यनो परियय
- (३) संस्कृत स्तोत्र काव्य उद्भव अने विकास - मणिमाल प्रजापति
- (४) संस्कृत व्याकरण - श्रीधर वसिष्ठ
- (५) व्याकरण पथदीप - प्रा. जतीन पंडया _ गजानन पुस्तकालय, सुरत.

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY
Second Year B.Com (Semester - IV)
संस्कृत (मुख्य तथा गौण)
(Syllabus for Academic Year 2020-21)

प्रश्नपत्र - 9

Core Comp. & Core Elective
Credit-03

Sem-4
कुल गुण-40

k aVyxaS5

उद्देश:- संस्कृत नाट्य साहित्य साधे संकणायेल विशिष्ट अने आवश्यक पारिभाषिक संज्ञाओना परियय साधे नाटकनो अभ्यास कराववो.

अभ्यासक्रमना मुद्दाओ:- धनंजयनो परियय, नाट्य विषयक पारिभाषिक संज्ञाओनो परियय, कथानकना प्रकारो, अर्थप्रकृतिओ, अवस्थाओ, संधिओना संबंध साधे संकणायेल विशेष बाबतोनी नोंध, अर्थोपक्षेपक, पताकास्थानकनो परियय, अलंकारनी व्याख्या, प्रकारो, नियत छंदोनो परियय, बंधारण उदाहरण वगेरे.

k kt: 2nj y k ₹ dx+pk m\ - p4m pK ax: Üinytk airk aY ,
mMm3k ₹ k aVypK ax: dxm

]LI as: inyt Al kar, inyt 7da:

Unit-1 É t: Èl

Unit-2 पू६ नः ६८ कारिका पर्यन्त

Unit-3 inyt Al kara: - निदशंना, प्रतिवस्तुपमा, दृष्टांत, दीपक,
tlyyoigta, Vyitrk, अर्थान्तरन्यास, व्याजस्तुति, व्याजोक्ति।

Unit-4 inyt 7d:- ixqir`l, मंद्रकान्ता, हरिणी, शादूलविक्रीडित,
पृथ्वी, स्त्रग्धरा, आयां।

संदर्भग्रंथ सूचि:-

- (१) History of Alankarshashtra – P.V.Kane
- (२) काव्यप्रकाश - गणेशचन्द्रगडकर
- (३) काव्यप्रकाश - जलठीकर (हिन्दी) पूना, प्राच्यविद्यासंस्था
- (४) साहित्यशास्त्र - बलदेव उपाध्याय
- (५) काव्यप्रकाश - आचार्य विश्वेश्वर
- (६) ब्रह्मसिद्धि - रामनारायण पाठक
- (७) इतिहास - अवलोकसहित-चन्द्रकला हिन्दीटीका-श्रीभम्बा प्रकाशन, द्वितीय संस्करण-वि.सं.२०१८
- (८) काव्यकल्पलतावृत्ति - अमरचंद्र यति
- (९) इतिहास - अच.डी.वेणुकर, भारतीय विद्याभवन, मुंबई. १९९१
- (१०) इतिहास - श्रीधर वशिष्ठ, दिल्ली, २००४

સેમેસ્ટર-૪

પ્રશ્નપત્ર -8-A

Core Comp, & Core Elective

Credit-03

Sem-4

કુલ ગુણ-૫૦

સંસ્કૃત પદ્યસાહિત્ય અને અર્થાવબોધ
(સ્ત્રોત સાહિત્ય)

ક્રમ : -j gNna4 k ₹ g¥ al hri

પ્ર-૧ અ. ટૂંકમાં જવાબ આપો. (Unit I to II)	૧૦
પ્ર-૨(અ) આનુવાદ કરો (૪ માંથી ૨) (Unit II , III)	૮
(બ) અર્થાવબોધ (સંસ્કૃત ગદ્યખંડ) (Unit IV)	૫
પ્ર-૩ સામાન્ય પ્રશ્ન અથવા સામાન્ય પ્રશ્ન (Unit I to III)	૧૩
પ્ર-૪ ટૂંકનોંધ લખો. (૪ માંથી ૨) (Unit I to III)	૧૪

પ્રશ્નપત્ર -9

Core Comp, & Core Elective
Credit-03

Sem-4
કુલ ગુણ-૫૦

કાલ્પના

કાલ્પના - 2nj y k ૬ dx+pk m\p4mpk ax ùinytk airkaÝ, mM

પ્ર-૧ અ. ટૂંકમાં જવાબ આપો. (૭ માંથી ૫)	૧૦
પ્ર-૨ (અ) કારિકા સમજાવો. (૪ માંથી ૨)	૮
(બ) છંદ બંધારણ તથા ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.	૫
પ્ર-૩ ટૂંકનોંધ લખો. (૪ માંથી ૨)	૧૩
પ્ર-૪ અ. અલંકાર લક્ષણ તથા ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.	૪
બ. સામ્ય - ભેદ ચર્ચો (૨ માંથી ૧)	૬
ક. અલંકાર ઓળખી સમજાવો. (૨ માંથી ૧)	૪

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

Second Year B.Com (Semester - IV)

સમાજશાસ્ત્ર

(પેપર : ૭ : ભારતીય સામાજિક સમસ્યાઓ)

(Syllabus for Academic Year 2020-21)

એકમ - ૧ વિકાસાત્મક સમસ્યાઓ

અ) પ્રાદેશિક વિષમતા - અર્થ, વ્યાખ્યા, લક્ષણો

- કારણો, ઉદ્દેશ્યો - અસરો, પરિણામો
- પ્રાદેશિક વિષમતાની ભાવનાને દુર કરવાના ઉપાયો

બ) પર્યાવરણીય પ્રદુષણ

- પરિસ્થિતિ વિજ્ઞાન - પર્યાવરણનો અર્થ, વ્યાખ્યા
- પર્યાવરણીય પ્રદુષણ - અર્થ, વ્યાખ્યા, પ્રકાર
- પર્યાવરણીય પ્રદુષણની અસરો
- પર્યાવરણીય પ્રદુષણ નિવારણના ઉપાયો

એકમ - ૨ વિઘટનાત્મક સમસ્યાઓ-૧

નશીલાં દ્રવ્યોના વ્યસનની સમસ્યા

- દવા અને દવાઓ દુરુપયોગનો અર્થ
- નશીલા દ્રવ્યોના વ્યસનનો અર્થ અને લાક્ષણિકતાઓ - કારણો
- વિપરીત અસરો - યુવાનોમા જ નશીલા પદાર્થોનું સેવન
- નિવરણના ઉપાય

એકમ - ૩ વિઘટનાત્મક સમસ્યાઓ-૨

અ) બાળઅપરાધ - અર્થ, વ્યાખ્યા, લાક્ષણિકતાઓ

- પ્રકાર - કારણો - અસરો
- બાળ અપરાધીઓની સંભાળ અને સુધારણા
- બાળ અપરાધીઓની સંભાળ અને સુધારણાનું કાર્ય કરતી સંસ્થાઓ.

બ) યુવા અજંપો - (અશાંતિ)

- યુવકનો અર્થ, પ્રકારો - યુવક અજંપાનો અર્થ, વ્યાખ્યા, સ્વરૂપ
- કારણો - અસરો - નિવારણના ઉપાયો અને સુચનો
- યુવકોની સમસ્યાઓ હલ કરવા માટેના સરકારી પગલાં

એકમ - ૪ વિઘટનાત્મક સમસ્યાઓ-૩

અ) ભ્રષ્ટાચાર - અર્થ, વ્યાખ્યા, લાક્ષણિકતાઓ

- કારણો - વિવિધ ક્ષેત્રોમાં ભ્રષ્ટાચારનો વ્યાપ- પરિણામો (અસરો)
- નિવારણના (ઉપાયો)

બ) આતંકવાદ - અર્થ , વ્યાખ્યા, વિશેષતાઓ

- ઉત્પત્તિ અને વિકાસ (પ્રસરણ) - કારણો અને દુષ્પરિણામો (અસરો)
- આતંકવાદને પુરો કરવાના ઉપાયો - આતંકવાદનું વૈશ્વિક સ્વરૂપ
- ભારતમાં આતંકવાદ

અનુક્રમશિકા

યુનિટ - ૧

◇ વ્યવહારલક્ષી સમાજશાસ્ત્ર - સમાજશાસ્ત્ર એક શાખા તરીકે

(૧) વ્યવહારલક્ષી સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ

- વ્યાખ્યા
- કાર્યક્ષેત્ર
- સ્વરૂપ
- ઊપયોગ

યુનિટ - ૨

◇ સમાજકાર્ય: પ્રારંભિક

(અ) સમાજકાર્ય - અર્થ, વ્યાખ્યા, લાક્ષણિકતાઓ

- સમાજકાર્ય વિશેની મૂળભૂત માન્યતા
- સમાજકાર્ય વિશેની ગેરસમજણો

(બ) સમાજકાર્યના ઉદ્દેશ્યો, મૂલ્યો, ધ્યેયો

(ક) સમાજકાર્ય અને સમાજસેવા

સમાજકાર્ય અને સમાજકલ્યા.

યુનિટ - ૩

◇ સમાજકાર્યનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ

(૧) પશ્ચિમ યુરોપ અને ભારતમાં સમાજકાર્યના ઉદ્ભવ અને વિકાસે

(૨) સમાજકાર્યમાં સામાજિક આચારસંહિતા

- અર્થ
- વ્યાખ્યા
- જવાબદારીઓ

યુનિટ - ૪

◇ સમાજકાર્ય - પરિબળો, માનવસંબંધો અને સિદ્ધાંતો

(અ) સમાજકાર્ય ઉત્પાદનને પ્રભાવિત કરનારા પરિબળો

(બ) સમાજકાર્યમાં માનવસંબંધો

(ક) સમાજકાર્યના સિદ્ધાંતો

◇ ટૂંકા પ્રશ્નો.

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY
Second Year B.Com (Semester - IV)
Sub:- POPULATION EDUCATION
(વસ્તી શિક્ષણ)
(Syllabus for Academic Year 2020-21)

એકમ ૧:

વસ્તીવૃદ્ધિના નિર્ણાયક પરિબલો - જન્મદર - મૃત્યુદર અને સ્થળાંતર - પ્રજનન ક્ષમતા - પ્રજનન ક્ષમતાના તફાવત માટેના કારણો - પ્રજનન ક્ષમતાને અસર કરતા પરિબલો - મૃત્યુદર - મૃત્યુદરને અસર કરતા પરિબલો.

એકમ ૨:

સ્થળાંતરનો અર્થ - સ્થળાંતરના પ્રકારો - સ્થળાંતરના કારણો - શહેરીકરણ:- ભારતમાં શહેરીકરણની પ્રક્રિયા - ભારતમાં ઝૂપડપટ્ટી અને શહેરીકરણની પ્રક્રિયા - ભારતમાં ઝૂપડપટ્ટી અને શહેરીકરણની સમસ્યાઓ - વસ્તીવૃદ્ધિ અને જીવનની ગુણવત્તા.

એકમ ૩:

વિશ્વ વસ્તીના વલણો - વિશ્વ વસ્તીની અસમાન વહેંચણી ના કારણો. જન્મદર - બાળમૃત્યુ દર - શહેરી અને ગ્રામ્ય વસ્તી - વસ્તીની ગીચતા - વિકસીત અને વિકાસશીલ દેશોમાં જન્મ સમયે આયુષ્યની ધારણા - વિશ્વ વસ્તી વૃદ્ધિના અંદાજો.

એકમ ૪:

વસ્તીનીતિ - અર્થ - ભારતની વસ્તીનીતિનું મૂલ્યાંકન - ભારતમાં કુટુંબ કલ્યાણ કાર્યક્રમ - કુટુંબ નિયોજન ની જરૂરિયાત - કુટુંબનિયોજન પ્રત્યે વસ્તીનો અભિગમ - કુટુંબનિયોજન કાર્યક્રમની મર્યાદાઓ.